POKROK ZÁPADU.

Týdenník politický, poučný a zábavný

pro

ČECHOSLOVANY AMERICKÉ,

podávající nejnovější zprávy nejen z celého světa, ale zvláště ze Velikého Západu Amerického. Vychází každé úterý v OMAHA, NEB.

VYDAVATEL A MAJITEL: EDW. ROSEWATER.

REDAKTOR: JAN ROSICKÝ.

Předplatné na list obnáší i s poštovní zásilkou

$2.20 na rok, $1.10 na půl roku, a 55 centů na čtvrt roku.

☞ Zasílati DO EVROPY $3.00 ročně. ☞ Poštovné platí vydavatelstvo samo.

☞ O známky v „Pokroku Západu" žádají se v levné ceně a národní spolky platí za ve známky poloviční cenu.

☞ DOPISY se všech stran milerádi přijímáme, avšak nemáme uveřejňovati takové, které obsahují osobní útoky neb urážky, an zákon novinářský nám toho nedovoluje, ani za odpovědnost dopisovatele.

☞ Zásilky peněz nechť dějí se na poštovní poukázky, anebo v listech registrovaných, aby bylo jich dodání nám jisté, neb nemáme za peníze v jednoduchém listu zaslané ručiti. Veškeré obdržené peníze hodíme v čísle vždy následujícím k vyúčtání.

Nadpis dopisů a peněžních zásilek buď:

„Pokrok Západu"
Omaha, Neb.

Omaha, Neb. 31. května 1876.

Rusko jde za svým posláním.

Pověděli jsme již, jaké zděšení pojalo vídenskou tu družinu turkofilskou, když tě konečně prohlédla, že je to opět jen ruka ruská a ne německá, ani maďarská, která řídí politiku trojspolku císařského proti Turecku.

Nátek na "perfidi" Ruska je odtud opět stálou rubrikou vídenských těch "Press" a snášení důkazů, že Rusko hraje vůči Rakousku i Turecku falešnou hru — na ten čas nejpilnější jejich lopatou.

Tak opět včerejší "Neue Freie Presse" přináší ve spůsobě dopisu z Londýna "velké odhalení" ruské politiky na východě, sestavené patrně k užitku diplomacie rakouské, "aby se nedala svésti mirumilovnou mluvou úřadních listů petrohradských" a nedomnívala se, že Rusko snad k vůli krásným dvěma očím pana Andrásyho obrátilo se na — rakouskou víru.

Nuž ovšem: vcházela-li diplomacie rakouská ve spolek s Ruskem s tím naivním předpokládáním, jaké mluví z "Neue Freie", předpokládá li, že Rusko za zisk přátelství rakouského obětuje svou tradiční politiku, za níž od staletí krvácelo na nesčíslných bojištích, pak arci mohou "Pressina" odhalení spůsobit na příslušných místech notnou rýmu a "hlavu jako třep", ale za to my úbozí podaní těch důmyslných diplomatů rakouských přečtli "Pressiny" ty důkazy nejen beze všeho překvapení, ale s pocitem velice příjemným. Bylo nám asi jako nebožtíku Havlíčkovi, když zrak jeho svezl se od sloupcův nějaké té "Deutsche Reichszeitung" nebo "Presse" na svižnou onu památku, již si přivezl z Rus a pověst na postel. "In hoc signo," říkával prý si vždycky sám u sebe. A článek "Neue Freie" není vskutku ničím, nežli novým potvrzením z úst nepřítele, že skutečně "in hoc signo" přijde spása porobené ráji turecké, že Rusko a jedině Rusko to bude, které svou promýšlenou a železně důslednou politikou rozdrtí panství půlměsíce na půdě evropské, ať je to již komu milo nebo ne.

Neboť v čem záleží všecka ta odhalení ruské politiky v řečeném hlavním orgánu ústaváctva? V ničem, čeho by každý, kdokoliv má citu pro věc Slovanstva, neznal a nevěděl dávno: že Rusko totiž od dávných, dávných dob neunavně činí vše, čímkoliv by sestililo ujařmené Slovanstvo turecké, že nelituje žádných obětí na rozšíření vzdělanosti mezi ním, že krok za krokem dobývá si jeho náklonnost a zvyká je spatřovati v světové velmoci ruské přirozeného svého ochrance a konečného spojence v hodině zápasu za vysvobození se z tyranie musulmanské. Činilo by toho Rusko, táže se s komunickou naivností vídenský udavač, kdyby nestálo o Cařihrad? Ano, ta prý byla, ta jest dnes a ta bude až do konce životní touha Ruska. Ono práhne po Dardanellách dnes tak, jako po nich práhlo dosud, spolek s Rakouskem neuhasil jeho žízeň ani v nejmenším. Jestliže Rusko na oko se staví, jakoby si nežádalo smrti Turecka, jakoby nestálo o to skvostné dědictví, jestliže prý dnes zdržuje Černou Horu, zejtra Srbsko od války a ujišťuje svět o svých mírumilovných záměrech; v tom ať prý se nikdo neklame. To vše prý zcela dobře se srovnává s cílem neodvratně vytčeným, to vše prý dobře prostudovaná taktika. Gorčakov prý prostě a malými změnami razí cestu, kterou vyznačil již roku 1853 starý mariášek ruský Paskěvič.

Rusko tedy jak známo právě bylo se rozhodlo pro válku s Turkem. Car Mikuláš svolal hodnostáře říše své na velikou válečnou poradu do Petrohradu a mezi nimi též řečeného generála, muže to i v politice velice obeznalého. Ptal se ho o mínění. "Ježto válka jest vypovězena," odpověděl Paskěvič, "jaké tu ještě mínění? Kdyby se mne ale Vaše Veličenstvo bylo tázalo před vyslaním Menčikova do Cařihradu, byla by moje odpověď bývala taková: Turecko skonává a proto mám za zcela zbytečné je dorážet. Nechme je sejíti smrtí přirozenou a považujme provincie Turecka za artičoku, jenž se musí snísti list po listu. Místo abychom na Turka zjevně udeřili, zůstaňme raději jeho—"rádci a ochranci." Naše přízeň dodá mu troufalosti, tak že bude ve svých zlořádech bezstarostně pokračovat, čímž popudí proti sobě křesťany. Jakkoliv pak víže nás k těmto i pocit příbuzenství i stejná víra, tož přece musí se naše sympatie k nim obmezovat na pouhé poskytování jim pomoci hmotné, tak aby viděli, že na ně pamatujeme. Znenáhla pak oddělujme od Turecka jedno knížectví křesťanské za druhým a spolu pracujme k rozhojnění vlivu ruského v Malé Asii. Tím spůsobem bude nám lze v rozhodné hodině od strany asijské postupovati na Cařihrad, co zatím Slované, přirození to spojenci naši, sevrou jej od strany evropské. Tím spůsobem bude nám rozřešení východní otázky pouhou otázkou času. Ježto ale válka již stala se nezbytnou, tož jsem toho mínění, že sluší jí vypověděti především Rakousku. Prvé nežli vytáhneme na Turka sluší nám vzíti Vídeň. Neboť jen přes Vídeň jde cesta do Cařihradu."

Ta prý jest až na něco málo změn, politika Ruska podnes, míní "Neue Fr. Presse." Gorčakov prý se stal vykonavatelem plánů Paskěvičových, přispůsobil prý jen taktiku poměrům. Turecku nebylo Rusko nikdy přítelem, nýbrž vždy jen rádcem svůdným a potměšilým, za to ale prováděla mezi křesťany tureckými propagandu neustálou a velice nákladnou; vídenský list vypočítává do podrobna co vše učinilo za ta le ta Rusko na podporu uhněteně ráje slovanské; ale Rusko nepotřebuje se věru za ten výpočet styděti. Neboť čeho podnikala Rus v těch krajinách spustošených barbarskou rukou Osmana? Šířila tam civilisaci a světlo, posýlala tam učitele, budila mysl pro spolčování se, vzdělávala a přiváděla lid ten k uvědomění. To jest všechno co může o té propagandě ruské uvésti sama podzíravost nepřítele tak zarytého, jakým jest k Slovanstvu "Neue Freie Presse."

Že ale Gorčakov opravil plán Paskěvičův v ten spůsob, že klestí sobě Rus cestu na Cařihrad nikoliv přes Rakousko, alebrž s dopuštěním Rakouska, — to je sice okolnost, která může obdivovatele pana Andrásyho mrzet a turkomily á la "Neue Freie" do zoufalství přivádět, ale Rakousko tušime nemá proto příčiny sobě naříkat. Když ono samo svému povolání na východě neporozumělo, nemůže skutečně nic moudřejšího činit, nežli nechat tam jíti Rusko za jeho přirozeným poválním: a ti, kdož mu radí, aby Rusku zakročilo cestu, radí mu toliko, aby se vrhlo pod drtící kolo dějin, aby obětovalo samovražedně sebe, aniž by curtiovským tím kouskem svého přítele Turka i jen dost málo zachránilo od záhuby neodvratné.

Tak tedy nedokáže "Neue Fr." se svou dobrou vůlí ničeho, leda že potěší svými důkazy každého, kdož přeje jihoslovanským bratřím naším osud lepší a civilisaci evropské konec té hanby, která slove hospodářstvím tureckým v Evropě. "Nár. Listy."

Říšské železnice v Němcích.

Bude tomu nyní právě rok, co Německem proletěla zvěst, že Bismark zamýšlí provésti nový důležitý krok k sjednocení světa germanického pod korunou hohenzollernskou. Všechny železnice ve státech německých učiní majetkem říšským! Každý bez dlouhého filosofování viděl, co ten záměr znamená. Ve válce pruskofrancouzské byl podán důkaz, že dráhy železné náleží k nejdůležitějším pomůckám novověkého válečnictví. Dobře střízená, opatřená a vycvičená armáda pracuje stokráte snadněji a rychleji, když k posluze své má vždy pohotově výborně střízené spřežení parní. Tato pravda vzbudila pod přílbou berlínskou neukrotitelné přání, aby z obrovské řady německých lokomotiv upravena byla železná kavalerie říšská, aby dráhy všech jednotlivých států a společností německých převedeny byly ve vlastnictví nového císařství německého, které jak známo se vyloupl z království pruského.

Jest to věru velká myšlenka, koupiti síť železničnou, zdélí téměř dvacet osm tisíc kilometrův, s ročními důchody tří set milionův zlatých. Veškerá válečná strana v Němcích s nadšením uvítala tento záměr, který z vlakův železničních chce utvořiti toliko ostající kasárny a novému císařství dáti do ruky ohromný stroj na rozdrcení všelikého odporu. však mimo tu stranu nemá zakoupení všech německých železnic pokladnou říšskou mnoho přátel ani na levém ani na pravém břehu Mohanu. Bavory, Wirtemberg a Sasy jsou rozhodně proti tomu, poněvadž v odevzdání svých státních dráh do vlastnictví a do řízení říšského nemohou znamenati nic jiného, leda nový skok s vrcholu své samostatnosti do železné kazajky pruské. Vedle těch tří států zdrahají se také všechny soukromé společnosti jichžto dráhy skutečně se vyplácejí, prodati svůj majetek vojenské centralisaci berlínské.

Však i v obecenstvu německém kteréž není žádným vlastníkem železnic, nýbrž za užívání jich platiti musí, jeví se mocný odpor proti dalšímu shrnování všech národohospodářských prospěchův v jediné ruce pruské. Není věru nepodstatná obava, že Prusko, kdyby se mu povedlo, jmenem "říše" vládnouti všemi železnicemi německými, nebude ani ve sdělání sazby dopravného příliš pečlivo prospěchu obchodníkův a cestujících, nýbrž že zavede zvýšené ceny, chtějíc také tím spůsobem naháněti do pokladny říšské, to jest vojenské, nové posily. Císař Vilém i Bismark měli prodlením roku hojnou příležitost, přesvědčiti se, že záměr jejich železničný netěší se valné oblibě ani při ostatních státech německých, hlavně na jihu, ani při soukromých vlastnících drah ani v kruzích obchodnických, průmyslnických a v obecenstvu cestujícím. Však nenechali se zastrašit a přikročili k dílu. Vystoupili se svým návrhem nejdříve v sněmě domácím.

Těchto dnův byl parlament pruský jevištěm nového boje politického a národohospodářského; sám Bismark súčastnil se debaty, ale posud velmi opatrně, neboť seznal, že tenkráte jde o otázku, v které se nesmí náhliti, aby se nezkazila. Předloha vládní žádá, aby Prusko nabídlo všechny své státní dráhy říši německé na prodej. Spekulace je dobře nalíčena. Prusko má svým příkladem předcházeti; ostatní státy německé by pak musely následovati a prodati říši německé, totiž opět Prusku, dvanáct tisíc kilometrův svých drah. Jakmile by ve vlastnictví říšské přišly nejdříve všechny dráhy státní, nemohly by dráhy soukromé dlouho odporovati, a Prusko by mělo netoliko novou velikou armádu, čtyr set tisíc železničních úřadníků a sluhův pod svým velením, ale drželo by všechny posud samostatné státy německé doslovně v železném objetí.

Předložený návrh vládní narazil na odpor dosti tuhý. Ještě i v Prusku jsou občané, kteří se odváží veřejně vystoupiti proti politice Bismarkově. Říšský kancléř přitlumil tenkráte svou obyčejnou ráznost a přikrost a ujímal se svého návrhu s velkou opatrností. Viděť před sebou dlouhé a těžké zápasy parlamentární a diplomatické, ale jak hned v první své řeči dal na srozumějnou, nehodlá ustoupiti, pokud by "říše" pruské dráhy nekoupila. Někteří pozorovatelé praví, že Prusko mimo obchod politický a vojenský by rádo provedlo také dobrý finanční. Jsouť prý jeho vlastní státní dráhy tak zkrachovány, že mají nevyhnutelně potřebí — pokladny říšské.

Ani na jednotlivé státy ani na národ německý neohlíží se vojenská centralisace berlínská. Národ dojde sjednocení ale za nesmírné oběti svobody a peněz. Jednotlivým státům odnímá se jeden pramen důchodův a jeden znak samostatnosti po druhém. Kdekoliv práce jednotlivých menších státův neb soukromých společností co dobrého a užitečného vytvořila, to má nyní všechno býti hozeno do nenasytného jícnu berlínské vojančiny; pilnosti a kapitálem soukromníkův vzniklo v zemích německých velmi mnoho výborných drah, nyní Prusko jmenem nového císařství shrabuje plody národní síly.

V parlamentu berlínském jest zahájen boj proti té "říšské" hlavosti a nemůže skončiti jinak, leda buď odstoupením Bismarkovým, nebo novým pokořením parlamentu pruského. To druhé zdá se podobnějším k pravdě. Ale pernější práci bude pak míti Bismark na sněmě říšském.

"Nár. Listy."

DOPISY.

ŽIŽKOV, Dak. Ter. 16. května.

—Nového stále dostatek. Do Černých vrchů vyjíždí z Yankton karavany denně, a mnozí též jedou po parníkách. Odsud též odejelo několik českých farmářů. — Obilí stojí pěkně; kukuřice jest již skoro všechna nasázena. Onehdy nám sem jihozápadní vítr přinesl několik kobylek. Těch několik arci žádnou škodu neučiní a nepřijdeli jich více není se co obávat, že by naší úrodě uškodily. Přejíc Vám mnoho zdaru znamenám se s úctou.

Jos. V. Teibel.
jednatel.

OWENSVILLE, Mo. 20. května.

Ctěná redakce!

—Musím Vám též sdělit jaké tu máme dosti příznivé počasí pro zrůst obilí. Každý týden obyčejně v pátek a sobotu, nám prší dost. Dne 6. května jsme zde měli takový liják, a taková povodeň, že tolik vody po 15 roků nepamatujeme. Voda učinila mnohých škod, odnesla na tisíce fenců a potrhala pole. Obilí jest tady hezké. Pšenice jsou již na dva střevíce vysoké, žita na tři i čtyry střevíce. Jablek bude letos hojnost, ale broskví mnoho né, poněvadž jim mrazy drobet po jaru ublížily. Kukuřice už je na 5 až 6 palců vysoká a krásně se zelená. Pastvin jest pro doby tek hojnost. Na zdar!

Jan Fuks.

NEWTON, 15. května.

Ct. red. Pok. Záp.

Jarní práci máme již odbytou, a vše počíná se zelenat. Obilí stojí pěkně, a děláme si všichni naději na dobrou žeň. Jak se ty časy mění! Jak zcela jinak vypadá zdejší krajina, než vyhlížela před několika roky, když jsem se sem přistěhoval. Tehdy bylo viděti jen širošíré planiny, bujnou trávou pokryté, nyní, kam se koliv jen ohledne všude krásné lány polí, na nichž se obilí krásně zelená. Tehdy sotva oko dohlédlo domku vzdáleného souseda, nyní skoro již všecka půda zaujmuta, a na všech stranách zřiti obydlí pilného rolníka. Tehdy se po planinách proháněly antilopy, nyní viděti pracovitého osadníka kráčeti za pluhem a zdělávati panenskou půdu. Každý se přičiní co mu síly stačí, a proto je viděti všude krásné farmy, proto činíme značný pokrok, tak že americké se tomu diví. V našem okolí máme již čtyry školy a pátá bude co nevidět postavena, což jest důkazem, že staráme se nejen pouze o statky pozemské, nýbrž i vzdělání našich dítek. Myslím, že letošního roku také počneme stavěti kostel a těšíme se již na to, až se bude věžatá budova vypínat k nebesům. Náš kostelní spolek Cirylo-Metudějský máme inkorporovaný a v poslední schůzi se nám mnoho nových členů přihlásilo a proto myslím, že se nám již nerozpadne. Příští důležitou schůzi budem odbývati v první nedělí v říjnu, běžícího roku, v kteréž se budou přijímat stanovy. Každý kdo se chce súčastnit, může se přihlásit u předních výborů. V Pokroku stálo že je vstupného 10 centů měsíčně, to však jest mýlka; nejméně $10,00, a nepřejeme si lidi takové, kteří dopisují do Pokroku o věcech, po kterých jim nic není. Výborové jsou následující: Jiří Elbling, J. Wallach, W. Kašpar, P Kastl, J. Kašpar, J. Waňous, A. Vojta a Josef Kastl. Nebylo mi milo, že jste moje odpovědi Slávii a p. Renčinovi neotiskli, ale konečně myslím, že je to tak lépe, nebo nebylo by tomu třebas nikdy konec.

S úctou Jos. Kastl.

OD SOLNÉHO JEZERA.

Salt Lake, 17. května.

Již skoro třicet let tomu — na 24. července 1847 — když prorok Brigham Young, se 143 "svatými posledních dnů" přibyl a usadil se na místě, nyní Salt Lake City zvaném. Tehdy byla to holá poušť, vzdálená 2000 mil od všeho civilisovaného světa. Nyní stojí tu město se 20.000 obyv., kteréž liší se od všeho ostatního světa pro zvláštní své náboženství.

Salt Lake jest vlastně Utah; tak jako Paříž jest Francie a Praha jsou Čechy. Tu zároveň jsou v celku nejčetněji zastoupeni "pohani", (tak nazývají Mormoně všechny, kdož nejsou stejného s nimy náboženství,) v počtu asi 5.000. Ze 100.000 obyvatelstva v tomto území, jest asi 80.000 přívrženců mnohoženství as 15.000 jest "pohanů" a as 5.000 odpadlíků mormonských, kteří sice věří na vše, vyjma mnohoženství. Pohané mimo Salt Lake zanášejí se nejvíce dolováním. Mormoně si dolování málo všímají. To jest pro ně velmi špekulativním zaměstknáním. Oni dávají přednost výživě jistější, a spokojí se s menším výtěžkem, neboť se jim ustavičně káže aby nebažili po pokladech tohoto světa. Toto zavedení ze strany církve, jest moudré, neboť zůstávají stále chudí a nemajetní a dobrými věřícími. Ti kteří chopili se výnosných řemesel neb obchodů a domohli se záможnosti, stali se nazvíce odpadlíky a shodili jho církevní. Jejich vystoupení spůsobilo značné pohnutí mezi ostatními členy. Příčinou toho bylo hlavně, odvádění desátku. Desetina všeho co kdo vytěží neb vydělá, náleží církvi. Dokud tito odpadlíci vydělávali pouze sta, odváděli díl svůj s ochotou, když však výdělek jejich šel do tisíců, to hnulo jim svědomím. Pak byl jim desátek obtížným; pak seznali, že mnohoženství jest nepravostí. Odstranili a neb zřekli se svých žen a církve a stali se náležitými americkými občany, a platí nyní jen městské a okresní daně. Na východě stěžujete na vysoké daně; kdyby jste znali daně zdejší, bylo by vám to snad částečně útěchou, že jsou mnohem vyšší než ve státech a k tomu ještě každý odvádí desátou část svých hrubých příjmů církvi. Staneli se, že v některém městě neb státu, máte správu špatnou, která vás bez milosti dře, jest to jen na čas. Když toho máte dost, svrhnete to jho ze sebe. Však zde vydírání Brighama trvá od roku k roku, a bude trvati dokud neosadí se zde dosti "pohanů", kteříž by svrhli nadvládu církve. Může se naskytnout otázka: "Proč to lid trpí?" Ta se může zodpovídat otázkou jinou: "Kterak si mohou pomoci?" Mezi všemi Mormony jest sotva 5000 Amerikánů. Ostatní jsou samí přistěhovalci, z nejnižších tříd —Skandinávové, Angličané, Škotové, a Němci. Církev mormonská stále vysílá misionáře do starého světa, aby obrátila pohany na víru. Tam vypravuje se jim, že Utah jest oua země zaslíbená a slibuje se jim mnoho věcí, jakýchž nikdy nedocílí. Sem dopravováni jsou nejvíce též na útraty církve. A když přijdou na místo, jsou církví zadluženi. Tu se jim ještě prodá na dluh pozemek za vysokou cenu. A pak musí platit daně, desátky, úroky a uplácet kapitál. Nežli svoje dluhy církvi splatí, uplyne mnoho, mnoho let a obyčejně zanechají část dluhu při své smrti svým potomkům. Sem jsou přivedeni v bídě, drženi v dluhu a podanosti k církvi po celý život, a to samé dědictví zanechají dětem svým.

Teritoriální vláda jest tak tyranská, jako církevní. Zákonodárství sestává z 39 členů — 26 zástupců a 13 senatorských patriarchů. Všichni jsou Mormoně. Všichni vyjma dva, mají více žen než jednu. Někteří jich mají až 12. Průměrem mají as po čtyrech. Starší a vznešenější senatoři mají z pravidla více žen, než mladší zástupcové. Legislatura schází se jednou ve dvou letech a zasedání trvají 40 dní—tak dlouho trvala též potopa. Dle teritoriálních zákonů mají ženské též právo hlasovací. Volícem jest pouze ten, kdo má jistou část jmění. Zákon ten, přijmut byl proto, aby vyloučení byli horníci, z nichž většina se nemůže jměním honosit. Žena má právo hlasovací, máli muž jmění, ač sama na jmění žádného podílu nemá. Ona ztrácí vdaním i práva ku svému vlastnímu jmění, které jí za svobodna náleželo, a kteréž snad muži svému přinesla, a v pádu své smrti, může muž s ním naložit dle libovůle své, a libili se mu může je i jiné ženě odkázat. Stává se že berou zde ženy tak jako jinde ve světě, "na špekulaci." Když zmocní se jmění, zbaví se ženy; koupí si totiž od proroka rozvod. Takové rozvody jsou za peníze lehce k dosažení. Obyčejná příčina jest, neposlušnost k manželi. Povinnosti ženy jsou: poslušnost, podanost a — mlčení.

Přítomné jsou zde mnozí navštěvovatelé z východu. Brigham však není doma, jest v jižním Utah, v St. George, kdež vysvěcuje nový chrám. J. M. S.

Z ČERNÝCH VRCHŮ.

Custer City, Dak. Ter. 9. května.

Custer City jeví se v přítomné době tak čilé jako bylo kdykoliv, však čilost ta a živost pochází spíše od těch kteří se nyní dále na sever stěhují, než od těch kdo přichází. Sta jich odchází každodenně na Deadwood Creek, odkudž máme spolehlivých zpráv, že se tam hojnost zlata nalezá. Já sám vyjedu zítra z četou as 60 mužů čítající, abych se na vlastní oči o pravdivosti zpráv přesvědčil. Byli by jsme vyjeli dnes, však přišla pošta, a k vůli tomu jsme se zdrželi. Proti poštovnímu dopravčímu panuje dnes všeobecné reptání, neboť čítal každému za psaní neb noviny 25ct a to jest nám přede jen mnoho.

Indiáné ve svých nájezdech neustávají, každodenně nové přechmaty páchajíce. Včera zabili jednoho muže půl míle od Custer, v sobotu jednoho blíže Rapids a jednoho dále na severu. Horníci na tomto potoku pracují s ručnicí po boku a revolverem za pásem. Z Rose Bud se horníci vrátili. Praví, že jsou tam dobré výhlídky, ale nebezpečí od Indiánů velké. Z Hill City odehnali Indiáné v sobotu 42 koní a v pondělí všecky ostatní co v městě byli. Nám odehnali osm předevčírem a deset dnes ráno; to jest nyní tak každodenní a ovšednělou událostí, že o tom ani nemyslíme. V posledních dvou týdnech jsme zde měli též dvě svatby. Jack.

Nehody a zločiny.

* Železárna v Bay City Mich. shořela dne 21. t. m. Ztráta obnáší 12.000 dol.

* Bleskem stiženo a zabito bylo v Milwaukee Wis. šestileté děvčátko G. Christiansona v neděli dne 21. Stála pod topolem na rohu sedmé a Walnut ulice, když blesk po stromě se svezl a jí zasáhnul. Šatstvo bylo na ní na cáry roztrháno.

* V Oxford, Pa, udál se strašný výbuch v dolech uhelných. Chytily se dole třaskavé plyny od lampy jednoho z uhlokopů. Jeden muž byl zabit a čtyři těžce poraněni. Muž který byl zabit, právě vstupoval do koše, aby se do dolu spustil, když se výbuch udál. Byl vymrštěn vysoko do povětří a spadnul zpět do šachty 400 stop hluboké. Dopadnul na dno šachty rozbit k nepoznání.

* Na Maysville a Lexington dráze v Kentucky, událo se hrozné neštěstí dne 21. května. Když vlak na sever jedoucí přijel na most blíže stanice Hinkston spozoroval vůdce stroje, že most pod tíží vlaku povoluje. Chtěl se tudíž vrátit, však seznal že to nemožno, i nechal tedy celou silou stroj pracovati, doufaje že rychlostí přes most přeletí. To se mu zdařilo však jen částečně, neboť most se zbořil an poslední vůz ještě na něm byl a tento spadnul do vody. Ve voze bylo 30 cestujících, a všichni byli více méně poraněni.

* Blíže Quincy zatknut byl tulák jeden, jmenem J. Simson, 52 let starý, poněvadž chtěl malému osmiletému děvčátku jmenem Sarah Brown, učiniti násilí. Chlap jest pod závorou a bezpochyby dostane se mu náležitého trestu za tento pokus zločinu.

* Pokladník státu Georgia, Jones, dán byl velkou porotou v obžalobu, pro zpronevěření 110.274 dol. Byl bez odkladu zatčen a dán pod rukojemství 10.000 dol. Rukojmí se dosud žádný za něho nenalezl, a musí tedy bručet.

* V Taskilwa, Ill. počítěno bylo dne 22. kv. mezi 3 a 4 hod. odpoledne značné otřesení země. Půda se třásla pod nohama, stavení se nahýbaly nádobí padalo z polic a lidé ustrašení vybíhali na ulice. Otřesení trvalo pouze několik minut a škoda neučiněna žádná.

* V Bostoně zavraždila matka jedna, jmenem Healey, svoji malou dceruška, nůžkami. Jest obžalována pro vraždu a dána pod 8000 záruky.

* V Newark N. J. přihodila se děsná událost. V jedné německé rodině, jmenem Sorhagen, měli maloho psíka, s kterým si děti rády zahrávaly. Před několika týdny však někam zaběhl a nebyl doma po kolik dní. Když přiběhl domu, pozorovali na něm domácí, změnu. Nebyl již tak přítulný a chňapal po nich. Nejdříve kousnul čtrnáctiletého syna, později obě děvčata 12 a 10 let staré, konečně též i matku. To bylo jim nápadné, a aby jeho kousání meze položil, šel jej otec uvázati. Však i jeho při uvazování značně na ruce pokousal. Druhý den ráno nalezli psa mrtvého. Zem kolem mrchy byla celá rozhrabaná a poslintaná, což o krutém zápasu se smrtí svědčilo. Teprvé minulý čtvrtek objevily se u matky známky — vzteklíny. Tu teprvé ubohá rodina přišla k poznání, že všechni byli pokousáni vzteklým psem. I hned byli lékaři povoláni, kteří činili seč v jich moci bylo, však matka do večera zemřela. Ostatní členové rodiny nechali si ihned rány vypáliti a s hrůzou čekají, jaké následky u nich se objeví.

* V Newark N. J. otrávila se mladá osmnáctiletá dívka jmenem Kateřina Steeb na hrobě matky své, ze žalu nad její smrtí.

Král zvěře.

Hrozné zděšení způsobil minulý týden mezi členy Cushingova cirkusu v Brooklyně velký Africký lev, známý jmenem "Parker." Jednoho odpoledne během představení v cirkusu prolomil mříže klece své a vyřítil se ven ze stánu v kterémž zvěřinec se nacházel, do ohrady. Celý cirkus i zvěřinec byly ohraženy vysokým prkenným plotem. Lev byl arci hned spozorován od členů cirkusu, odpočívajících v menším stánu a nastal velký poplach a zmatek. Všichni snažili se dostati se na ulici. Dohlížel jmenem Bowles, kterýž v tu dobu zvěřinec za nepřítomnosti krotitele Losson na starosti měl, chopil se sochoru a vyběhl za lvem. V chodbě mezi stány stála velká bedna a když k té doběhnul, přikvajila mu vstříc jedna z ženštin při cirkusu účinkujících, pronásledována jsouc rozzuřeným lvem. Šaty měla již potrhané, — lev zasáhl její vlečku a šat na ní roztrhnul. Bowles mžikem seznav nebezpečí jí hrozící, chopil jí mocnou páží a za bednu ji odhodil, sám taktéž odskočiv z cesty strašnému zvířeti. Lev zastaviv se na okamžik, pustil se zpět ku zvěřinci. Tu mu přišel do cesty jeden ze cvičených psů, na kterémž si zuřivost svou zchladil. Chytil jej do tlamy a v okamžiku jej rozdrtil k neposnání. To zdálo se že jej částečně upokojilo; lehnul na zem a pochutnával si na rozdrceném psu, spokojeně při tom mruče. Obecenstvo v hlavním stánu, v cirkusu, nevědělo ničeho o tom co se venku v ohradě děje. Na štěstí přišel v nejvyšší čas krotitel, kterýž na rychlo sehnal několik členů cirkusu a několik dělníků, ozbrojených klacky a sochory, do zvěřince se odebral. Sám ozbrojil se pouze bičem. Ostatním poručil aby v polokruhu lva obstoupili. Přistoupiv pak ke lvu prásknul bičem, zvolal naň a ukázal mu na klec. Lev temně zabručel a upřel oči své jak řeřavé uhly se svítící, na krotitele. Tento však nepustiv z něj oka, počal dobře mířenými a rychle po sobě následujícími ranami, švihati jej přes hlavu. Kruh dělníků a členů cirkusu se mezi tím zúžoval a lev byl konečně do klece vnucen, kdež byl dobře připevněn. Lev tento pochází z Afriky a byl asi čtyry roky stár, když byl chycen. V Londýnském Amphitheátru roztrhal již jednoho krotitele, jmenem Tomáš Jaris.

Hospodářství.

(Žádáme čtenáře naše, aby nám laskavě sdělovali osvědčené prostředky, jakož i výsledky skušenosti svých v hospodářství, kteréž rádi uveřejníme, pro poučení ostatních, pod tímto ohlavením).

Maso kterak nejlepší polívku dá. Chceme-li míti silnou polívku, vložíme rozkrájené na drobné kousky maso do studené vody, kterál se pozvolna k varu zahřívá; když se maso po několik minut vařilo, scedí se polívka a maso vytlačí. Dělím vařením polévka zajisté ničeho nevyzíská, nýbrž spíše ztratí, protože těkavé částky její s párou ucházejí. Dobře pochodíme, když trochu páleného cukru neb na hnědo pražené, t. j. smažené cibule přidáme.

Mléko kterak se před zkažením a zkysáním ochrániti může. K tomu cíli se prodávají rozličné dosti drahé prostředky, ačkoli velmi snadným a levným spůsobem lze zkysání a sražení mléka zabrániti. Nejlépe nám k účeli tomu poslouží obyčejný uhličitan sodnatý, t. j. soda, kterouž si (docela čistou) v každé lékárně zaopatřiti můžeme. Asi na špičku nože uhličitanu sodnatého postačí úplně k tomu, aby se máslka před zkysáním a sražením zachránil; — ano nakyslé již mléko přisadou sody opět původních svých vlastností nabývá, tak že se i svařiti může. Sodou ovšatná chuť mléka nikterak netrpí, pročež jednoduchý a laciný tento prostředek zajisté všeobecného uznání zasluhuje. Nejdůležitější ovšem jest pro větší hospodářství, kdež užitek z mléka tvoří velkou část čistých důchodů.

Pytle aby velmi dlouho vytrvaly. Trvanlivost pytlů, t. j. plátna pytlového se značně zvýší, když se v měděném kotli z 20 mázů vody a 2 liber dobrého dubového třísla vytaženina udělá, tato skrze hrubé plátno procedí a jí pytlové plátno polije. Po 24 hodinách jest účinek tříslověny dostatečný, pročež se tříslový roztok slije a plátno či pytle čistou vodou opláknou i usuší. Tříslovina se vtáhla do vlákna, kteréž chrání právě tak proti rozrušení, jako kůži když se vydělala. Žoky takové vydrží obyčejně dvakráte tak dlouho jako nepřipravované.

Pero ocelová aby velmi dlouho vydržela. Pokaždé, když psáti přestanem, ponořme péro do sklenky nehašeným vápnem naplněné, a účinek nás ještě překvapí. Vápno vsákne všecku vodu a vláhu do sebe a péro nerezaví; vápno ale musí se každý měsíc obnovit, protože se pozvolna vyhasí, spojíc se s kyselinou uhličitou, již ze vzduchu se nasytí, čímž účinlivost svou ztratí.

Prostředek k vyhubení štěnic. Silná kyselina octová, jíž u každého materialisty dostaneme, hubí štěnice velmi účinlivě. Jak mile štěrbiny, v nichž se ředotý a obtížný tento hmyz obyčejně zdržuje, kyselinou octovou natřeme, vylízají štěnice hned ze všech stran, načež se snadno zahubí. Ostatně pojde každá štěnice, na kterouž něco kyseliny octové přišlo.

Prostředek, jímž z čerstvě vybílené světnice nepříjemný zápach se ztratí. K tomu cíli rozestaví se více nádob s vodou podle stěn a nalije se do každé trochu kyseliny sirkové (oleum). Tato kyselá voda, jíž ovšem 2—3 kráte obnoviti nutno, vtáhne všechen nemilý zápach do sebe. Muzíž k témuž účelu též žhavé dřevěné uhlí vychvalují, jímž se všechen zápach po vápně odstraní.

O hubení bramborových brouků, píše jeden zkušený rolník v rolnických listech následovně: Když viděm že se brouci vyvinovati počínají, a dokud jsou ještě jakousi slizovatkou a vlhkostí pokryti, vyvolím si pěkný suchý den, když jest půda vrchní suchá. Pak jdu po řádkách, vezmu do krsti prstě, rozdrolím jí, a mrštím po vrškách natě. Kterého brouka prach zasáhl ten je ním obalen a jistě pojde. Za několik dní to opakuji. Až dosud mi ne učinili žádných škod, a jest jen zapotřebí toho zkusit, aby se každý přesvědčil, že jest to prospěšno.

Proti sníti pšeničné ušlévá se ve zprávě odboru rolnického, následující, mnohými zkoušenými prý s dostatek osvědčený prostředek:

Vezmi na 10 bušlů pšenice jednu libru skalice modré (blue vitriol). Dej do nádoby s 10 galony vody, a nech na kamnech do varu přijíti. Pak postřikej vařící tekutinou, pšenici, shrň ji na hromadu a nech ležet 24 hodin, aby se tekutina do ní vtáhla. Pak ji opět rozhrň a nech uschnout.

Ve zprávě odboru rolnického pojednává se též o choleře dobytka vepřového. Vysloveno tu mínění, že cholera jest následek nečistení u dobytka zdravotních pravidel a udává že v Hillsdall Mich. vyhojeno stádo dobytka tím, že mu mydlinami umyta přední část těla, čímž potní dírky otevřeny. V Shelby, Kentucky, používá se následujícího prostředku: skalice zelená (copperas), mořeny barviřské (madder) síry, a strabiku černého (black antimony), každého 15 liber, smíchati s 15 uncemi skalice modré (Bluestone) a tolikéž cizavrového semínka (Wormseed). Vše na prášek utlouci a dobře promíchati, a dávati jednou týdně velkou lžíci v močených otrubách neb šrotované kukuřici.

Chceme-li pěkné, velké a těžké krůty vychovati, volme vždy k chovu nejstatnějšího krocana, a krůty aspoň dva roky staré. Ve stáří dvou a tří roků, kladou krůty nejvíce a nejlepší vejce. Mladá krůtata není třeba první den krmiti. Potom po deset neb 14 dní jest prospěšno dávati jemně rozsekané vejce a neb maso a mletou kukuřici. Prospěšno též drobet zeleniny,- cibulové natě, — přimíchati. Po čtrnácti dnech mohou se již ven pustiti. Když jsou krůtata 8 týdnů stará, počíná pro ně kritická doba, v kteréž jich obyčejně mnoho pojde. Povzbudíme-li tedy v té době že některé z nich dosud silné a zdravé, hlavu klopí, přimíchejme jim do krůmla drobet tureckého pepře, (půl lžíce kávové pro 20 krůtat); jednoduchý tento prostředek se velmi dobře osvědčil. Pečujme též o to, aby vždy měly hojnost čisté čerstvé vody.

Nabídnutí k sňatku.

Rolník, 22 let starý, majetník farmy o 425 akrech, z nichž 125 akrů vzděláno, a vše na farmě dobře zařízeno, obydlí, nábadí atd. hledá pořádné, pilné a pracovité děvče za ženu.